

Prezentacja dla wykładowców architektury i budownictwa

Rozdział 01

Sztuka

Lokalizacja:

Falkirk, Szkocja

Materiał:

Stal konstrukcyjna z okładziną ze stali nierdzewnej typu 316L (S31603)

Wymiary:

30 metrów wysokości

Waga:

300 ton każdy

Rok budowy:

2013

Andy Scott: The Kelpies ^{1,2} *(w folklorze szkockim wodne duchy przybierające postać konia)*

Andy Scott: "Punktem wyjścia dla artystycznego opracowania tej konstrukcji była koncepcja mitycznych wodnych koni. Zaczepnąłem ten pomysł i przenieśliśmy go w kierunku bardziej współczesnej reprezentacji koni, przechodząc od wszelkich odniesień mitologicznych w kierunku społeczno-historycznym. Pomnik ma na celu uczczenie roli konia w przemyśle i rolnictwie."

Lokalizacja:

Bruksela, Belgia

Materiał:Polerowana stal
nierdzewna 1.4404
(316L)**Wymiary:**Wysokość całości 102
metry, a każda kula ma
średnicę 18 m**Waga:**

2400 ton

Rok budowy:

1958

Projekt: A. Waterkeyn, Architekci: A. i J. Polak: Atomium ^{3, 4}

Budynek Atomium powstał z okazji odbywającej się w 1958 r. w Brukseli Wystawy Światowej. Tworzy go dziewięć połączonych ze sobą kół. Cała konstrukcja przypomina, powiększony 165 miliardów razy, model kryształu żelaza. Budowla przeszła gruntowną renowację, która trwała od 2004 do 2006 r. Objęła ona m.in. wymianę zmatowiałych okładzin aluminiowych, które zastąpiono elementami wykonanymi ze stali nierdzewnej. CNN określiło Atomium jako najbardziej niezwykły budynek w Europie. Stanowi on jedną z największych atrakcji Brukseli.

Lokalizacja:

St. Louis, MO, USA

Materiał:

Okładzina ze stali
nierdzewnej AISI 304

Wymiary:

192 m wysokości

Waga:

4164 tony

Rok budowy:

1965

Projekt: E. Saarinen, Inżynier: H. Bandel: Gateway Arch (Łuk Wjazdowy) ^{5,6}

Zaprojektowany jako "ogólnodostępny pomnik dla uczczenia ludzi, którzy sprawili, że stała się możliwa ekspansja terytorialna USA na zachód...". Pomnik Gateway Arch w St Louis, MO, USA, ma 192 metry wysokości. Ten najwyższy na świecie łuk stał się symbolem St Louis. Waży 4164 tony, z których 803 tony to okładzina ze stali nierdzewnej AISI 304.

Lokalizacja:

Chicago, USA

Materiał:Polerowane na lustro
blachy ze stali
nierdzewnej 316**Wymiary:**

10 m x 20 m x 13 m

Waga:

110 ton

Rok budowy:

2004

Sir Anish Kapoor: Cloud Gate ^{7,8}

Cloud Gate to pierwsza publiczna zewnętrzna praca brytyjskiego artysty Anish Kapoor zainstalowana w Stanach Zjednoczonych. Eliptyczna rzeźba o wadze 110 ton jest pokryta nieprzerwaną serią polerowanych płyt ze stali nierdzewnej, w których odbija się słynna panorama Chicago oraz chmury powyżej niej. Łuk o wysokości 13 metrów tworzy "bramę" do wklęsłej komory pod rzeźbą, zapraszając zwiedzających do dotykania jej lustrzanej powierzchni i oglądania własnego odbicia z różnych perspektyw. Zainspirowana ciekłą rtęcią, sama rzeźba jest jedną z największych tego typu na świecie.

Lokalizacja:

Normandia, Francja

Materiał:Stal nierdzewna 2205
i 316L**Wymiary:**

9 m wysokości

Waga:**Rok budowy:**

2004

Anilore Banon: Les Braves *(z fr. odważni)*⁹⁻¹¹

Pomnik ten stoi na plaży znanej jako Omaha Beach w miejscowości St. Laurent-sur-Mer w Normandii we Francji i upamiętnia żołnierzy, którzy polegli na plażach Normandii w dniu inwazji D-Day 6 czerwca 1944 r. Pomnik został odsłonięty 5 czerwca 2004 roku – w 60-tą rocznicę lądowania wojsk w Normandii.

Lokalizacja:

Muzeum Sztuki,
Toledo, OH, USA

Materiał:

Malowana stal
nierdzewna

Wymiary:

377 x 235 x 245 cm
każdy

Waga:**Rok budowy:**

2010

Jaume Plensa: Mirror I i II 12, 13

Główny koncept tego dzieła to dialog. Dwie figury są zwrócone ku sobie jakby w niekończącej się cichej rozmowie. Tytuł *Mirror* (z ang. *lustro*) wynika z wzajemnej interakcji figur, usytuowanych jak odbicia swoich myśli i marzeń. Między figurami jest dość dużo miejsca dla zwiedzających, którzy mogą „wejść” w trwającą konwersację. Figury są stworzone z liter ośmiu alfabetów – arabskiego, chińskiego, greckiego, hindi, hebrajskiego, japońskiego, łaciny i rosyjskiego. Autor rozpatruje dialog i interakcję jako kluczowe dla nauczania się i, co ważniejsze, zrozumienia innych ludzi i kultur.

Lokalizacja:

Muzeum
Guggenheima, Bilbao,
Hiszpania

Materiał:

Brąz, marmur i stal
nierdzewna

Wymiary:

9 m x 10 m x 12 m

Waga:**Rok budowy:**

1999

Louise Bourgeois: Maman (z fr. *mamusia*)¹⁴

Tytuł pracy ma na celu dynamiczne zwiększenie sprzeczności uwidocznionych w samym sercu rzeźby. Dlaczego pająk? "Ponieważ moją najlepszą przyjaciółką była moja matka, a była rozważna, mądra, cierpliwa, kojąca, rozsądna, delikatna, subtelna, niezastąpiona, zgrabna i tak pożyteczna jak pająk. Potrafiła również bronić siebie oraz mnie, odmawiając odpowiedzi na "głupie", dociekliwe, żenujące osobiste pytania."

Lokalizacja:

Helsinki, Finlandia

Materiał:600 rur ze stali
nierdzewnej
EN 1.4404 (316L)**Wymiary:**8.5 m wysokości,
10.5 m długości
i 6.5 m głębokości**Waga:**

24 tony

Rok budowy:

1967

Eila Hiltunen: Sibelius Monument ¹⁵

Pomnik „The Sibelius Monument” w Helsinkach w Finlandii jest dedykowany fińskiemu kompozytorowi Jean Sibelius. Waga pomnika to ok. 24 tony, a rzeźba została wykonana z ponad 600 rur ze stali nierdzewnej, spawanych razem do kształtu fali, które formą przypominają rury organów.

Lokalizacja:

Oslo, Norwegia

Materiał:Stal nierdzewna i
szklane panele**Wymiary:**

12 m x 17 m x 16 m

Waga:**Rok budowy:**

2010

Monica Bonvicini: Hun Ligger (Ona jest) ¹⁶

Instalacja stała w pobliżu budynku opery w Oslo, pływająca na wodach fiordu. Instalacja umieszczona jest na betonowej platformie 12 metrów nad powierzchnią wody. Rzeźba obraca się zgodnie z kierunkiem fal oraz wiatru. W ten sposób zapewnia różnorodne doznania wzrokowe, dzięki światłu odbijającemu się w wodzie i jej przezroczystej powierzchni.

Lokalizacja:

Jerozolima

Materiał:Polerowana stal
nierdzewna**Wymiary:**5 m wysokości i 5 m
średnicy**Waga:****Rok budowy:**

2010

Sir Anish Kapoor: Turning the world upside down ¹⁷

Konstrukcja ze stali nierdzewnej ma 5 m wysokości i 5 m średnicy, a jej powierzchnia odbija cały widok miasta Jerozolima na niebie, co podkreśla duchową wagę Jerozolimy jako boskiego miasta .

Lokalizacja:

Reykjavík, Islandia

Materiał:

Stal nierdzewna

Wymiary:

9 m x 18 m x 7 m

Waga:**Rok budowy:**

1990

Jon Gunnar Arnason: Sun Voyager ¹⁸

„Sun Voyager to statek, który jest odą do słońca. Z natury rzeczy sam w sobie zapewnia przyrzeczenie nieodkrytych terytoriów, marzenie nadziei, postępu i wolności”. Rzeźba znajduje się w Saebraut, nad morzem w centrum Reykjavíku w Islandii.

Lokalizacja:
Ogrody Trentham, UK

Materiał:
Drut ze stali
nierdzewnej

Wymiary:

Waga:

Rok budowy:

Robin Wight: Fantasywire ¹⁹

Robin Wight, rzeźbiarz z Wielkiej Brytanii, stworzył dramatyczne sceny, w których wróżki trzymają mleczkę rozwiewaną przez wiatr, pozornie zawieszoną w powietrzu. Całość rzeźby wykonana jest z gęsto utkanych drutów ze stali nierdzewnej. Artysta obecnie wystawia także kilka innych rzeźb w ogrodach Trentham. <http://www.fantasywire.co.uk/>

Lokalizacja:

Pałac Wersalski,
Francja

Materiał:

Stal nierdzewna

Wymiary:

3 m x 1.5 m x 4 m

Waga:**Rok budowy:**

2009

Joana Vasconcelos: Marylin (2009) ²¹

Marilyn ma formę eleganckiej pary obuwia na wysokim obcasie, których powiększona forma została wykonana z zastosowaniem garnków i ich pokrywek. Mało prawdopodobne, lecz stanowcze połączenie garnków z wysokimi obcasami, dwóch paradygmatycznych symboli kobiecości – w wymiarze prywatnym i publicznym, nakłania do przyjrzenia się kobiecości w świetle realiów współczesnego świata. Wykorzystanie garnków - symbolu, z którym każdy kojarzy tradycyjną sferę domową kobiety do stworzenia ogromnych rozmiarów obuwia na wysokim obcasie, które są symbolem piękna i elegancji wymaganym przez konwencje społeczne, zaprzecza niemożliwość dychotomicznego związku kobiecej sfery domowej i społecznej. Prezentowany obiekt jawi się jako hymn pochwalny kobiecej dwoistości, której pełna realizacja możliwa jest jedynie poprzez obalenie norm społecznych.

Lokalizacja:

Tuxtla Gutierrez, Meksyk

Materiał:

Pokrywana stal nierdzewna

Wymiary:

48 m (62 m z podstawą)

Waga:

2000 ton

Rok budowy:

2007

Architekt: Jaime Latapi Lopez: Cristo de Chiapas ²⁰

"Cristo de Chiapas" to imponujący krzyż ze stali nierdzewnej pokrytej powłoką w złotym kolorze, która świeci dzięki odbijaniu światła słonecznego, podkreślając figurę Chrystusa.

Lokalizacja:

Nowy Jork, USA

Materiał:

Wysokochromowa stal
nierdzewna z
przeźroczystą kolorową
powłoką

Wymiary:

357 x 218 x 121 cm

Waga:**Rok budowy:**

1 z 5 unikatowych
wersji 1994–2007

Jeff Koons: Sacred Heart Red/Gold ... ²²

“....zgrzyźliwie komentuje dewaluację emocjonalnych i religijnych odczuć pod wpływem komercjalizacji.”

(NY Times)

Lokalizacja:

Materiał:

Stal nierdzewna 316L

Wymiary:

71 cm x 41 cm x 41 cm

Waga:

Rok budowy:

Gil Bruvel: Dichotomy²³

Zainspirowana zawilnością pełni życia we wszystkich światach na raz, „Dichotomy” rozpatruje i wystawia dwoistą naturę istnienia. Rzeźba składająca się ze "wstążek energii", które starają się uchwycić proces angażowania wszystkich poziomów bycia w pełni człowiekiem, odzwierciedla naturalną siłę i majestatyczny spokój, nieodłączne w integracji różnych poziomów istnienia. W rezultacie rzeźba tworzy spokojną medytacyjną przestrzeń, w pełni obejmującą dwoistość egzystencji: anima i animus, mężczyzna i kobieta, umysł świadomy i nieświadomy, jawa i sen.

Lokalizacja: Charlotte, NC, USA

Materiał: Stal nierdzewna

Wymiary: Wysokość 8 m

Waga: Zużyto 14 ton stali nierdzewnej

Rok budowy: 2011

David Černý: Metamorphosis ²⁴

Konstrukcja składa się z siedmiu oddzielnych warstw, które obracają się w sposób przerywany, tnąc kształty rzeźby. Autorskie oprogramowanie steruje silnikami umieszczonymi w konstrukcji, które tworzą choreografię sekwencji obrotu. Każdy silnik jest wyposażony w przełącznik sprzężenia zwrotnego tak, że komputer wie, gdzie każda część rzeźby znajduje się w danej chwili, co pozwala na ruch w losowej sekwencji. Ruch ten jest sterowany przez Internet przez samego Davida i stanowi kontynuację jego pracy, która zawiera elementy inżynierii materiałowej i komputeryzacji jako integralnej części całego projektu. Podgląd na żywo rzeźby w ruchu można oglądać online w www.metalmorphosis.tv

Lokalizacja:
W połowie drogi między Oslo a Trondheim w Norwegii.
Materiał:
Polerowana stal nierdzewna 316
Wymiary:
Wysokość: 10,3 m
Długość: 11,5 m
Waga:
Data powstania:
2015

**NOWOŚĆ
2018!**

Linda Bakke: Wielki łoś (The Big Elk) ²⁵

Rzeźba wielkiego łosia została zaprojektowana przez norweską artystkę Lindę Bakke. Instalacja stanęła w rejonie Bjøråa w gminie Stor-Elvdal mniej więcej w połowie drogi między Oslo a Trondheim w Norwegii. Konstrukcja, która sama w sobie tworzy piękny punkt widokowy, ma też za zadanie przyciągnięcie uwagi kierowców oraz zachęcenie ich do tego, aby się zatrzymali i odpoczęli. Ma to zwiększyć bezpieczeństwo na drodze. Rzeźba wielkiego łosia, która zwraca wagę na ten gatunek zwierząt, stała się regionalnym symbolem

Budowa rzeźby pochłonęła 2 mln NOK (207 tys. euro), które pochodziły z funduszu Sparebanken Hedmark.

<http://lindabakke.webs.com/sculptureskulptur.htm>

Lokalizacja: Paryż,
Plac Augusty
Holmes
Materiał:
Stal nierdzewna,
szkło i plastik
Wymiary:
Waga:
Data powstania:
2008

**NOWOŚĆ
2018!**

Chen Zhen: La danse de la fontaine émergente ²⁶

Zaprojektowana przez francusko-chińskiego artystę fontanna przypomina smoka wijącego się wokół placu, raz wynurzając się, raz zanurzając pod powierzchnią. Przezroczysta skóra smoka pozwala zobaczyć płynącą wewnątrz niego wodę. Fontanna podzielona jest na trzy części. Pierwsza z nich przypomina umiejscowioną na ścianie płaskorzeźbę, z której wydobywa się smok, aby za chwilę zanurzyć się pod ziemią. Kolejne dwie części są przezroczyste i przypominają wyginającego się w łuk smoka, który pojawia się i znika pod powierzchnią. Wewnątrz konstrukcji płynie woda, która w nocy jest dodatkowo podświetlana. Budowę fontanny zleciły władze Paryża w 1999 r. Została ona uruchomiona 6 lutego 2008 r. Mimo że twórca konstrukcji zmarł w 2000 r., to zostawił po sobie szkice pozwalające na dokończenie projektu. Zadania tego podjęła się Xu Min, żona oraz współpracowniczka artysty. Całe przedsięwzięcie pochłonęło 1,2 mln euro i zostało sfinansowane z budżetu Paryża oraz francuskiego Ministerstwa Kultury. Źródła: Wikipedia oraz <https://www.parisladouce.com/2013/03/paris-la-danse-de-la-fontaine-emergente.html>

Lokalizacja:
 Barcelona, Hiszpania
Materiał: stal
 nierdzewna
Wymiary: 38 m
 wysokości, 58 m
 długości
Waga: dane
 niedostępne
Data powstania: 1992

**NOWOŚĆ
 2018!**

Frank Gehry: Złota rybka (The golden fish)²⁷

El Peix d'Or to rzeźba w kształcie płynącej z otwartymi ustami ryby. Została ona wykonana z materiału przypominającego plecioną siatkę. Jej łuski w kolorze miedzianym (barwiona stal nierdzewna) mienią się w promieniach śródziemnomorskiego słońca. Dzięki temu konstrukcja zmienia wygląd w zależności od pory dnia i warunków atmosferycznych, co podkreśla organiczną formę też potężnej instalacji.

Rzeźba Złotej rybki (El Peix d'Or w języku katalońskim) została zbudowana z okazji odbywających się w 1992 r. w Barcelonie Letnich Igrzysk Olimpijskich. Zlokalizowana w porcie konstrukcja służy za kopułę łączącą luksusowy Hotel Arts z nabrzeżem. Ta imponująca instalacja jest jednym z ulubionych przez turystów i mieszkańców Barcelony miejsc w tej okolicy. <http://www.barcelonaturisme.com/wv3/en/page/1232/peix-fish-frank-gehry.html>

Lokalizacja: Szanghaj, Chiny

Materiał: stal nierdzewna

Wymiary: 8 m wysokości, 12 m długości

Waga: dane niedostępne

Data powstania: 2015

**NOWOŚĆ
2018!**

Zhan Wang + Atelier Deshaus: Kwitnący pawilon (Blossom Pavilion)²⁸

Punktem wyjścia do realizacji przedsięwzięcia były rzeźby wykonane przez artystę Zhan Wangą – Rockery Series – nad którymi pracował on od 1995 r. Nowe znaczenie nadał im Atelier Desghaus, który postanowił stworzyć pawilon przypominający skalny ogród. Sześć smukłych, uformowanych na kształt skał, kolumn wspiera stalowy dach, na górze którego rozkwitają kwiaty i inne rośliny. Odbijające światło kolumny sprawiają wrażenie, jakby zostały ustawione w przypadkowych miejscach. Ma to podkreślać charakter instalacji – skalnego ogrodu.

<https://www.archdaily.com/792211/blossom-pavilion-atelier-deshaus/5799b693e58ece81bd00004a-blossom-pavilion-atelier-deshaus-photo>

Materiał: stal nierdzewna
Wymiary: naturalnych wymiarów
Waga: dane niedostępne
Data powstania: -

**NOWOŚĆ
2018!**

Martin Debenham: Syrena 3 (mermaid 3)²⁹

Współczesny brytyjski artysta Martin Debenham za pomocą drutu ze stali nierdzewnej tworzy rzeźby inspirowane światem natury oraz fantazji. Wykorzystywany przez niego materiał jest niezwykle plastyczny, co daje artyście niemal nieskończony potencjał twórczy.

Prace tworzone przez Martina Debenhama wydają się, jakby były trójwymiarowymi rysunkami. Tymczasem większość z tych metalowych arcydzieł jest wykorzystywana w przestrzeni publicznej na wolnym powietrzu. Wystawione w naturalnym otoczeniu, błyszczące w promieniach słonecznych, nabierają mitycznego znaczenia. Przykładem jest wykonana ze stalowych prętów rzeźba syreny siedzącej na kamieniu przy stawie. Postać sprawia wrażenie, jakby zastanawiała się nad skokiem do wody. Pręty, z których jest wykonana rzeźba układają się w kształt kobiety, która zamiast nóg ma długi syreni ogon. <https://mymodernmet.com/wire-sculptures-martin-debenham/>

Lokalizacja:

Materiał:

Polerowana i barwiona
stal nierdzewna

Wymiary:

3 panele: 1 m x 1 m każdy

Waga:

Rob budowy:

2011

Robert Gahr: Surge³⁰

Rzeźba ścienna

Lokalizacja:

Materiał:

Wymiary:
2.1 m wysokości

Waga:

Rok budowy:

Ralfonso Karo: #1 Kinetic Wind Sculpture ³¹

25 elementów w kształcie diamentu wykonano ze stali nierdzewnej. Elementy balansują i poruszają się niezależnie pod wpływem wiatru. Kliknij [tutaj](#), wideo (4':51'')

Lokalizacja:
Korea
Południowa
Materiał:
malowana stal
nierdzewna
Wymiary:
273x160x95cm
Waga:
Rok budowy:
2017

**NOWOŚĆ
2019**

Sun Hyuk Kim: utracona pamięć ^{32, 33}

Zainspirowany naturalną plątaniną korzeni koreański artysta tworzy rzeźby przypominające ludzkie postacie. Z każdej z nich wyrasta, bądź pojedyncza gałąź, bądź małe drzewo, sprawiając wrażenie, że mamy do czynienia z ludzko-botanicznymi hybrydami. Duże, wykonane ze stali nierdzewnej rzeźby ukazują fragmenty twarzy, bezgłowe ciała oraz przykucnięte postaci, jakby przygniecione nadmiernym ciężarem, który niosą na swoich barkach.

Minimalistyczne rzeźby autorstwa Sun Hyuk Kim pozwalają odbiorcom odnaleźć w nich samych siebie. Ukazują one ludzką kruchość, nawiązując do doświadczeń związanych z nie zawsze komfortową sytuacją, w której musimy na nowo odnaleźć się w naszym życiu. Z drugiej jednak strony uzmysławiają fakt, iż ludzkie doświadczenie może być bardzo rozległe i podlegające ciągłemu rozwojowi – zupełnie, jak rosnące drzewo.

Takich przykładów jest o wiele więcej

<http://www.worldstainless.org/applications/art>

Jeżeli znasz inne znaczące dzieła sztuki prosimy o kontakt!

Źródła (1/3)

UAKTUALNIONE
2019!

1. <http://www.andyscottsculptor.com/>
2. http://en.wikipedia.org/wiki/The_Kelpies
3. <http://atomium.be/>
4. <http://en.wikipedia.org/wiki/Atomium>
5. <http://www.gatewayarch.com/>
6. http://en.wikipedia.org/wiki/Gateway_Arch
7. http://www.cityofchicago.org/city/en/depts/dca/supp_info/millennium_park_artarchitecture.html
8. http://en.wikipedia.org/wiki/Cloud_Gate
9. <http://saintluciasculpturepark.com/portfolio/anilore-banon/>
10. <http://www.war-memorial.net/The-Braves---Les-Braves-1.292>
11. <https://www.youtube.com/watch?v=yHkOQWPZhyM>
12. <https://jaumeplensa.com/works-and-projects/public-space/mirror-2012>
13. <https://www.theguardian.com/artanddesign/2011/mar/30/jaume-plensa-show-at-yorkshire-sculpture-park>
14. <https://www.theguardian.com/arts/gallery/2007/oct/03/spider>
15. <http://www.eilahiltunen.net/monument.html>

Źródła (2/3)

UAKTUALNIONE
2019!

16. <http://monicabonvicini.net/work/she-lies/>
17. <http://anishkapoor.com/111/turning-the-world-upside-down>
18. <https://www.gpsmycity.com/attractions/sun-voyager-28054.html>
19. <http://twistedsifter.com/2014/07/wire-fairy-sculptures-by-robin-wight/>
20. <http://megaconstrucciones.net/?construccion=cristo-chiapas>
21. http://joanavasconcelos.com/det_en.aspx?f=2393&o=933
22. <http://www.jeffkoons.com/artwork/celebration/sacred-heart>
23. <http://www.bruvel.com/exhibitions/houston-art-fair-2015>
24. <http://twistedsifter.com/2011/10/metalmorphosis-sculpture-david-cerny/>
25. <https://www.dailyscandinavian.com/the-worlds-biggest-elk-statue-in-norway/>
26. <https://www.parisladouce.com/2013/03/paris-la-danse-de-la-fontaine-emergente.html>
27. <http://www.barcelonaturisme.com/wv3/en/page/1232/peix-fish-frank-gehry.html>
28. <https://www.archdaily.com/792211/blossom-pavilion-atelier-deshaus/5799b693e58ece81bd00004a-blossom-pavilion-atelier-deshaus-photo>

Źródła (3/3)

29. <https://mymodernmet.com/wire-sculptures-martin-debenham/>
30. [http://www.gahr-metalart.com/artworks/metal wall art.htm](http://www.gahr-metalart.com/artworks/metal_wall_art.htm)
31. <http://www.ralfonso.com>
32. <https://mymodernmet.com/sun-hyuk-kim-stainless-steel-sculptures/>
33. <https://www.sunhyuk.com/sculpture>